

Jitka Zachová: Perikopa o Josefu Egyptském v křesťanském výtvarném umění do kocen středověku, magisterská práce, počítačový otisk, stran 111+ přílohy

Posudek vedoucího vypracoval: **Doc. ThDr. Jan B. Lášek**

Téma jsem přijal k vedení s jistými rozpaky – nejsem historik umění. Nicméně autorka mě přesvědčila, že se bude mj. zabývat i exegetickými a literárními aspekty příběhu a pro jsem nakonec souhlasil.

Mohu se proto jen vyjádřit o biblické a teologické stránce věci. Autorka měla ostatně i jiné konzultanty a nechtěl jsem vstupovat do jejich kompetence.

Uvedený starozákonní příběh patří mezi nejznámější biblické příběhy vůbec. Kandidátka se nezabývá ani tak dějinami jeho křesťanské exegeze, jako srovnáním s paralelami v židovských textech a židovských výkladech. Vcelku slušně podává na základě lexikálních pramenů a druhotné literatury dobové pozadí příběhu a pak se pokouší o jeho výklad. Činí tak za základě nejnovější literatury (Bräumer, Westermann, český ekumenický výklad).

V českém prostředí je přínosné líčení podání Josefa v muslimských textech, včetně různých variant příběhu (str. 84 a následující). Autorka tyto informace přebírá většinou z anglické literatury.

Pokud se jedná o rozbor textu a jeho religionistické paralely, nemám celkem žádné výhrady. Snad jen metodologicky bych mohl dodat, že pokud pracujeme s hebrejským textem, měly by být citace také asi v originále, rovněž to platí o arabských paralelách (alespoň třeba v poznámkovém aparátu). Protože ale prvořadým zájmem autorky není biblistika, lze aplikovaný způsob tolerovat.

Jak jsem již naznačil, nemohu se kompetentně vyjádřit k šesté kapitole, která se zabývá zobrazením příběhu ve středověkém výtvarném umění. Zdá se ovšem, že pracovala s pílí a zaujetím a její podání se dobře čte.

Autorka se mnou často biblické a exegetické otázky konzultovala – žádné chyby tedy v jejím výkladu nejsou. Viděl jsem text v několika pracovních variantách a předpokládal jsem, že bude ještě konečně redigován. Bohužel se tak nestalo a došlo k tomu, že některé poznámky zůstaly v „polotovaru“ – za všechny např. na straně 92 patvar „Vorwort von Herber Hagg Meditationen von Dorotce Solle“ (poznámka 168) místo správně: Sölle, Dorothea, Grosse Frauen in der Bibel in Bild und Text. Meditationen von D.S. Vorwort von Herbert Haag, xxx (místo vydání), 1966, a stránka. Tyto chyby nejsou příliš časté, ale několikrát se v práci vyskytují. Jinak rozprava má předepsané cizojazyčné resumé i název práce. Větší pečlivost bylo třeba věnovat finální verzi.

Závěr: Práci doporučuji přijmout jako magisterskou. Po stránce biblické, resp. teologické je v pořádku. Možná bylo možno se vyjadřovat úsporněji. Hodnocení ponechávám na oponentovi vzhledem k tomu, že je mezioborová a podstatná část se týká právě dějin umění.

V Praze, dne 31. 8. 2006